

gaar, og kun gøre en kort Bemærkning med Hensyn til Slutningsparagraffen, der gaar ud paa at foreslaa, hvorledes vi have tænkt os det Tilhyn ordnet, som skulde finde Sted med Hensyn til Lovens Overholdelse. Paa dette Punkt have vi foreslaaet noget, som vi egentlig ikke selv mene er det absolut heldigste, nemlig at Politiet skal have med disse Forhold at gøre. Vi tro nemlig, at der vil være saa mange særlige Hensyn at tage, at man var bedst tjent med at have en Institution, udgaaende fra selve de Krese, hvis Forhold der er Tale om at ordne, som kunde beskæftige sig med at undersøge og føre Tilhyn med Overholdelsen af disse Bestemmelser. Naar vi ikke desto mindre have foreslaaet Polititilhyn, sker det af den Grund, at det efter vor Mening vilde være for vidtløftigt af Hensyn til denne ene Lov at tilvejebringe et andet Tilhyn. Vi mene, at saadanne Arbejdsinstitutioner, som vi have tænkt det heldigt at faa oprettede, kun kunne lade sig gennemføre, naar der gives dem en mere udvidet Virksomhed, og vi ville altsaa ikke foreslaa dem, før der bliver Tale om at vedtage Lovforanstaltninger, sigtende til andre Arbejdsforhold end dem, her er Tale om. Altsaa først, naar man kommer til en mere udvidet Arbejdsordning, antage vi, det er rigtigt at foreslaa særlige Arbejdsinstitutioner til at føre Tilhyn med Lovens Overholdelse. Indtil det kan ske, maa vi henholde os til de bestaaende Autoriteter og da foreløbig til Politiet med Hensyn til at føre Tilhyn med Loven.

Hermed skal jeg slutte, idet jeg tillader mig paa egne og Medforslagsstilleres Vegne at anbefale Lovforslaget til det høje Tings Velvilje.

Formanden: Eksemplarer af Lovforslaget ville nu blive omdelte.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov angaaende en forhøjet Bgning til Frederiksborg, gl. Afsens og gl. Aarhus Amters Skolefonds.

(Lovforslaget som vedtaget af Folketinget findes i Till. C. Sp. 5—6.)

Lovforslaget lættes under Forhandling.

Th. Nielsen: Ifølge Lov af 8de Marts 1856 er jo Forholdet det, at Staten til Skolefondene giver 100,000 Kr., der fordeles i Forhold til Pensionsbyrden, og dernæst, at der er givet Skoleraadene Bemyndigelse til at ligne indtil 50 Dre pr. Tønde Hartkorn, med et tilsvarende Beløb for Købstæderne i Forhold til deres Folketal. For saa vidt man ikke kan nøjes dermed, men bliver nødt til at gaa videre og altsaa overskrider 12 St. eller 25 Dre pr. Td. Hartkorn, saa tilsiges der i Loven af 8de Marts 1856, § 7, et tilsvarende yderligere Bidrag fra Statens Side. De 100,000 Kr. og de 12 St. eller 25 Dre sættes imod hinanden, staa lige over for hinanden. Ved Loven af 2den Juli 1870 forandrede man Forholdet. Det viste sig snart, at man ikke kunde hjælpe sig med de 50 Dre, men blev nødt til at gaa videre. Ved Loven af 2den Juli 1870 gav man derfor en almindelig Bemyndigelse til at paaligne indtil 75 Dre eller 36 St., som det den Gang hed. Det var imidlertid ikke den eneste Forandring, man foretog i Loven af 8de Marts 1856. Man foretog endvidere den, at for saa vidt Staten skulde yde Bidrag, hvad den fremdeles skulde, naar det gik over 25 Dre, skulde Bidragene kun gaa til Pensioner og Alderstillaag. Efter Loven af 8de Marts 1856 var Statens Bidrag ubetinget, det vil sige, det gik ikke blot til Pensioner og Alderstillaag, men til de mange andre Formaal, som Staten yder tilsvarende Bidrag til, og som omtales i Loven af 8de Marts 1856, til Skolevæsenets Fremme. Efter Loven af 8de Marts 1856 have jo Skolefondene meget videre Formaal, skønt det ganske vist er Hovedformaalet at udrede Pensioner og Alderstillaag. Blandt disse mange andre Formaal er at komme trængende Kommuner til Hjælp, at yde Bidrag til syge Lærere eller Hjælpelærere i deres Sted, at fremme Aften-skoleundervisningen, skaffe bedre Materiel, støtte Realskolerne og den videregaaende Undervisning i det hele. Til alt dette ydede Staten et tilsvarende Bidrag til det, Skolefondene selv maa udrede. Ved Loven af 2den Juli 1870 blev det altsaa indskrænket til, at Bidraget fra Statens Side kun skulde gælde til Pensioner og Alderstillaag. Efter min Mening var det en meget uheldig Lov, denne Lov af 2den Juli 1870. Den gjorde Uret mod Hartkornet ved at flyde betydelige Byrder over paa Hartkornet, idet det ingenlunde kan siges, at det alene er Hartkornbrugere paa Landet, der nyde godt af den videregaaende Skoleundervisning. Derfor forekommer det mig meget